پوهندوی آصف بهاند ۲۰۱۲/۰۷/۱۷

داستاد شریف بهاند لومړی تلین

(دافغان اقتصاد پوه استاد شریف بهاند ژوند اوعلمي هڅوته یوځغلند نظر)

بیا هم ویر، دویریاد، دویرسیوری، زموږاوږي اوزموږ زغم.دادی نن د۲۰۱۲ کال د جولای اوه لسمه (۱۷) نیټه ده.یوکال مخکې په همدې ورځ دلومړي ځل له پاره د« لراوبر» ویبپاڼې خبر ورکړ:

« افغان اقتصاد پوه، شریف بهاند نن یکشنبه په جرمني کې دورپیښې ناروغۍ له امله په حق ورسیدئ ...
(http://larawbar.org/details.php?id=27617&date=2011-07-17)»

په دې ډول داستاد شریف بهاند د مرګ د خبرپه اوریدوسره د بهاندکورنۍ او دافغانستان علمي ـ فرهنګي کړیو خپل یوزړه سواندی پوه له لاسه ورکړ؛ او دادی نن یې ویر یوکلن شو. دده د ویردا دروند پېټی، دده کورنۍ، دوستان، هم مسلکان، شاګردان، دعلم او فرهنګ لارویان د خپل روح پراوږ وچلوي. ماته خو داسې بریښي چې استاد موپرون خاوروته وسپاره، خو« شیرین عمرچې تیریږي دریغه، دریغه ...»

دا دی یوکال له هغې ورځې تیرشوچې استاد شریف بهاند موتورو خاوروته وسپاره.

که په ویروي که په خوشالتیا، وخت نه دریږي، خو زموږله پاره دروند ځکه دی چې یوخوا دوطن، خلکو او جګړې ویراونه ناامیدونکې خواشیني؛ بل خوا استاد شریف بهاند په داسې وخت کې خدای رانه واخیست چې غم د پاسه غم شو او زموږ زخمونه یې داسې سره راتازه کړل چې زغمل او چلول یې نورنو ...

داستاد شریف بهاند د ویردیوکلن کیدو په پلمه دده ژوند، زدکړو، ترسره کړودندو، آثارولیکلوـ ژباړلو مقالو او علمي فعالیتونو ته د لاس لرلواسنادو او له ده نه راپاتې آثارو په رڼا کې، یوځغلند نظراچول کیږي:

استاد محمدشریف بهاند دمحمدعمر زوی، د ۱۹۵۲ میلادي کال د فبرورۍ په اتمه نیټه د کابل په بریکوټ کې زیږیدلی دی. د لومړي ځل له پاره قلم، کاغذ او توره دړه په لاس د لومړنیو زده کړو له پاره د کابل د چاردهي دعلاوالدین تجربوي ښوونځي ته لاړ. د لومړنیوزده کړو له بشپړلو وروسته، په ډیره مینه د کابل نجات لیسې ته ورغی او په ۱۹۷۳ کال کې یې دا لیسه پای ته ورسوله.

د لیسې له پای ته رسولو وروسته یې د کابل ښاروالۍ د پلان جوړولو په څانګه کې ماموریت پیل کړ.دوه کاله وروسته، په ۱۹۷۶ کې د لوړوزده کړو له پاره د کابل پوهنتون اقتصاد پوهنځي ته ورغی او په ۱۹۷۹ کال کې یې د همدې پوهنځي دپلا ن جوړولو له څانګې نه، په بریالیتوب سره د B-A Economic لوړه درجه دیپلوم ترلاسه کړ.

کله د دولت عادي مامورشو، کله د پوهنتون استاد، کله د یوې علمي تحقیقاتي موسسې غړی، کله د میډیا دلارې لاروی، کله دعلمي مقالو او کتابونو لیکلوال او ژباړونکی او په پای کې ښوونکی، مدرس او استاد.

د ۱۹۸۰کال په دریمه میا شت کې یې د صدارت دتفتیش او کنترول په ریاست کې د کارکوونکي په توګه کار پیل کړ او څه موده وروسته د پوځي خدمت د ترسره کولوله پاره، د پوځ دایرې ته ورننوت.

استاد شریف بهاند د۱۹۸۲میلادي کال په نهمه میاشت کې د کابل پوهنتون د اقتصاد پوهنځي په علمي کدرکې و منل شو. د ۱۹۸۳کال په نهمه میاشت کې د لوړو زده کړو له پاره بهر ته لاړ او په ۱۹۸۵ کې یې د جرمني د همبولت پوهنتون د اقتصاد له پوهنځي نه په لوړه درجه د ماسترۍ دیپلوم ترلاسه کړ او په بریالیتوب سره وطن ته راستون شو، خو د حاکمو سیاسیونو د پالیسۍ له مخې د پوهنتون دعلمي کدر امتیاز ورنه واخستل شو.

خودی بیا هم مأیوسه نه شو، غلی کیناست او دخپل مسلک علمي لاره یې پرې نه ښوده. د۱۹۸۵ کال په یولسمه میاشت کې د افغانستان د علومو اکادیمۍ د ټولنیزو علومو د څانګې په غړیتوب ومنل شو. خوبیا د عسکرۍ د احتیاط د دروې له پاره پوځ ته ولیږل شو، د دې دورې له پای ته رسولو وروسته بیا هم خپلې دندې ته راستون شو او په ډیرې علمي مینې سره یې د افغانستان د علومو په اکادیمۍ کې خپل علمي کارونه پرمخ بیول.

د ۱۹۸۸ کال په نهمې میاشتې کې یې د آلمان دیموکراتیک جمهوریت د همبولت له پوهنتون څخه د دکتورا د بورس په ترلاسه کولوسره دغه هیواد ته ستون شو او په لوړوزده کړویې پیل وکړ.

په ۱۹۹۲ کال کې کله چې په افغانستان کې تنظیم واکې او ټوپک سالاري رامنځ ته شوه ، د استادشریف بهاند له طرز تفکراو اصولو سره یې داسې منافات درلودل، لکه مرګ اوژوند. د همدې دلیل له مخې بیا افغانستان ته ستون نه شو او په آلمان کې یې ژوند او کار پیل کړل.

د ۱۹۹۵ کال له فبرورۍ میاشتې نه، د ۱۹۹۶ کال ترسپتمبرپورې یې د آلمان د ملي شتمنۍ د خصوصي کولو په شرکت کې د یوه اقتصاد پوه په توګه دنده ترسره کړه.

د ۱۹۹۶ کال له نهمې میاشتې نه د ۱۹۹۷ کال ترجولای پورې یې د منجمنت او ادارې په یوه اړین کورس کې ګډون وکړ چې د کورس موضوع یې داسې وه:

« د اقتصادتصدي، منجمنت، محاسبه، دکارحقوق او کمپیوتري چارې »

کورس یې په بریالیتوب پای ته ورساوه، بیا د خپلو مسلکي دندو د ترسره کولوله پاره چمتوشو.

د ۱۹۹۷ کال له اګست نه د ۱۹۹۹ کال ترنهمې میاشتې پورې یې د آلمان په بیلابیلو شرکتونو کې کاروکړ او ترڅنګه یې د همبولت پوهنتون د ختیځ پیژندنې په پوهنځي کې د پښتوژبې په تدریس بوخت شو.

افغان جرمن آنلاین تاسو په درنـښت همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

په همدې وخت کې يې له دې کارونو سره سره د افغاني ټولنې د ځانګړنو او اقتصادي جوړښت په اړوند په سيمينارونو کې هم فعال ګډون درلود، مقالې يې ورته ليکلې او لکچرونه يې اورول.
د ۱۹۹۱ کال د سپتمبر له مياشتې څخه يې د ۲۰۰۲ کال د مارچ ترمياشتې پورې د پرمختيايي هيوادو نو اوافغانستان په اړوند د څېړنيزو پروژو د غړي په توګه دنده تر سره کړه او د همدې د ندې ترڅنګه يې د ختيځ پيژندنې په پوهنځي کې د پښتوژبې تدريس ته دوام ورکړ.
د ۲۰۰۲ کا ل له اپريل څخه د ۲۰۰۵ کا ل تر اکتوبر ترمياشتې پورې د آلمان غږ په تلويزيون کې د پښتو خپرونې دغړي په توګه وټاکل شو.
بيا د ۲۰۰۶ کال له فبروری مياشتې څخه د ۲۰۰۷ کال تر فبروری پورې د همبولت پوهنتون په چوکاټ کې د افغانستان د ستونزو په اړه د يوې څېړنيزې پروژې دغړي په توګه په کاربوخت شو.
د ۲۰۰۸ کال له مارچ مياشتې نه يې غيردولتي آزاده دنده ترسره کوله او د هغه ترڅنګه يې خپل علمي فرهنګي کارنه هم پرمخ بيول.
د يادو رسمي اوغيررسمي دندو ترڅنګه يې دغه وياړلي دندې هم ترسره کړي دي:
ــ د افغانستان د ژبوتدريس،
ــ د افغانستان د کلتوراو ټولنيزجوړښت د څرنګوالي په باب په سيمينارونوکې ګډون،
د يوه لاربنود استاد په توګه د محصلينو د علمي ليکنو سمون او د علمي کارونو په برخه کې له هغو سره مرسته.
وروستۍ دنده يې د۲۰۱۰ کال په جنوري کې پيل کړه، هغه د آلمان په يوې اکاديمۍ کې د استادۍ وياړلې دنده وه.
استاد شريف بهاند پرته له مورنۍ ژبې پښتوڅخه، په فارسي او جرمني ژبو بشپړلاسبرى درلود، پرې غږيده، ليکني يې پرې کولې او په ژباړوکې يې ګټه ورنه اخيسته. ده په پښتو، فارسي او جرمني ژبو، دنړيوال اقتصاد، سياست او ټولنيزوستونزو په باب په لسهاوو مقالې او کتابونه ليکلې او ژباړلې دي.
څنګه چې اقتصاد او سياست زما دتحصيل او تحقيقاتو ځانګه نه ده، ځکه ځان ته دا حق نه ورکوم چې دده د آثارو اومقالو دښيګڼو اونيمګړتياو وپه باب څه ووايم. دلته به دده د علمي کارونو د پيژندنې په خاطر، ده او دده علمي کارونو ته د درناوي له پاره او دراتلونکو څيړنو دلاروښانتيا په خاطر؛ دده دهغوآثارو، مقالو او ژباړو يادونه وکړم چې ما ته مالومې دي. دلته يې زه يوازې سرليکونه، د خپريدونيټې او دخپريدو ځايونه په نښه کوم :
زما د معلوماتو له مخې استاد شريف بهاند په کابل پوهنتون کې د تدريس او د افغانستان د علومواکاديمۍ کې دغړيتوب په دوره کې هم ځينې څيرنيزې مقالې ليکلې دي چې د اوس له پاره په لاس کې نه شته. په افغانستان کې د ټوپکي ناتار په رامنځ ته کيدو سره د ډيرو مادي او معنوي شتمنيو د له منځه تلو تر څنګه د افغانستان شخصي او دولتي کتابتونو نه هم تالان او له منځه ولاړل، د همدې دليل پر بنا هلته د استاد د ليکنو د خپريدوآدرس او پته پيدا کول د اوس له پاره يوڅه ګران کار دى.
دلته په اروپا کې د افغان ويبسايټونو په رامنځ ته کيدوسره د استاد شريف بهاند مقالې په ځينو ويبسايټونو کې خپرې شوې دي، خولومړنۍ څيرنيزې علمي تحقيقي مقالې يې په افغان جرمن آنلاين (afghan-german.com) کې را څرګندې شوې.
په افغان جرمن آنلاين کې اوه (۷) لومړنۍ مقالې پرته له نيټې خپرې شوې دي او اتمه مقاله يې بيا په (۰۹/۰۹/۲۰۰۶) نيټه د ((خونړۍ پولې)) ترسرليک لاندې خپره شوې ده. افغان جرمن آنلاين ځکه لومړۍ يادوم چې په بينوا ويبپاڼه کې هم د استاد لومړنۍ مقاله پرته له نيټې چاپ شوې ده او دهمدې مقالې په مآخذونوکې افغان جرمن آنلاين ويبپاڼه د مآخذ په ډول ښودل شوې ده.
دافغان جرمن آنلاين دليکوالو د آرشيف په لست کې داستاد شريف بهاند نه ديرش (۳۹) مقالې ثبت شوې دي، خودا په حقيقت کې اته ديرش مقالې دي، د فهرست په لست کې، په شپږمه او اومه شميره کې يوه مقاله دوه ځلې ثبت شوې ده. د دغومقالوسرليکونه او دخپريدونيټې په لاندې ډول دي:

۱ـــ حقيقت ممنوع (درگيرى هاى اضلاع متحده امريکا با اسامه بن لادن):
فصل اول (ارتباطات سري ميان اضلاع متحده امريکا و طالبان)
فصل دوم (وزارت خارجه منحيث ميانجى طالبان)،
د دې مقالې د نشريدونيټه نه ده ثبت شوې.
نويسنده: ژان چارلزبريسار، ګيوم دسکي،
مترجمان: دوکتورمحمدآجان مرزي وشريف بهاند

۲ـــ حقيقت ممنوع (درگيري هاى اضلاع متحده امريکا با اسامه بن لادن):
فصل سوم (يک خط عبوري گازبراى طالبان)
فصل چهارم(ملاعمر، متحد ناراحت کننده)
نويسنده: ژان چارلز بريسار، ګيوم دسکي.
مترجمان: دوکتورمحمدآجان مرزي و شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.

۳ـــ حقيقت ممنوع (درگيري هاى اضلاع متحده امريکا با اسامه بن لادن):
فصل پنجم (مذاکرات به هر قيمت)
فصل ششم (گزارش نامه مذاکرات ممنوع)
د نشريدونيټه نه لري.
نويسنده: ژان چارلزبريسار، ګيوم دسکي.

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رااليرلو مخکې په ځير و لولئ

مترجما ن: دکتورمحمدآجان مرزي وشريف بهاند
۴ـ دنفتوپه مرسته په نړيوا ل ځواک اوښتل(نوي نړيوال نظم ته لاره)
ليکوال: اف، ويليم انګدا ل،
ژباړونکی: شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۵ـ دريمه زريزه: د امريکا متحده ايالتونه، ناتواو نړيوال نظم (جيوپوليتيکي څيرنه)
ليکوال: شريف بهاند.
دخپريد ونيټه نه لري.
۶ـ نړيوال کيدل (Globalization) (ديوېشتمې پيړی ستراتيژي)
ليکوال: شريف بهاند.
دخپريدونيټه نه لري.
۷ـ خونړۍ پولې:
دا مقاله دوې برخې لري. لومړۍ برخه کې يې په افريقا، منځني ختيځ او نږدې ختيځ په ستراتيژيکو سيموکې د مصنوعي او غيرمنصفانه پولو رامنځ ته کولو په باب علمي ـ څيرنيز بحث شوی دی، او دا پوښتنه په کې رامنځ ته شوې چې دغه غيرمنصفانه پولې په څه دول د چا له خوا، څه وخت او دکومو موخو له پاره رامنځ ته شوي دي، چې له ګټوځخه يې زيان ډيردی. په دويمه برخه کې يې« د نوي اولاښه منځني ختيځ څرنګوالی» څيړل شوی دی.
ليکوال: رالف پيترز ،
ژباړن: شريف بهاند،
دخپريدونيټه:۲۰۰۶/ ۰۹/۰۹
۸ـ دنړيوال کيدو په پير(عصر) کې د امريکا د متحده ايالتونوامپراتوري.
لومړۍ برخه (د يويشتمې پيړی له پاره دبوش دکترين)
ليکوال: يورګين واګنر ،
ژباړونکی: شريف بهاند ،
د خپريدونيټه نه لري.
۹ـ د نړيوال کيدو په پير(عصر) کې د امريکا د متحده ايالتونوامپراتوري
دويمه برخه (د ټول وژنو وسلوله پراختيا څخه مخنيوی او دوارمخکي کولوحق او جګړه د شک پربنسټ)
ليکوال: يورګين واګنر،
ژباړونکی: شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۱۰ـ کلتوري تکراو دهغه د پايلواغيزپراقتصاد، سياست، ښوونې او روزنې.
ليکوال: شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۱۱ـ د سوکالۍ له پاره نړيواله جګړه (لومړۍ برخه)
ليکوال: ګابورشتاينګارت،
ژباړونکی :شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۱۲ـ د سوکالۍ له پاره نړيواله جګړه (دويمه برخه)
ليکوال: ګابوشتاينګارت،
ژباړونکی: شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۱۳ـ نړيوال امنيت او نړيوال مسئوليت (لومړۍ برخه)
ليکوال: شريف بهاند.
د خپريدونيټه نه لري.
۱۴ـ نړيوال امنيت او نړيوال مسئوليت (دويمه برخه)
ليکوال: شريف بهاند.
دخپريدونيټه نه لري.
۱۵ـ چند قطبي شدن نظم جهاني (قسمت اول)
نويسنده: شريف بهاند.
دخپريدونيټه نه لري.
۱۶ـ بريتانيا: د طبيعي زيرمو په باب زړې نوې ستراتيژۍ (لومړۍ برخه)
ليکوال: شريف بهاند،
دخپريدونيټه: د ۲۰۰۷ کا ل اپريل.

افغان جرمن آنلاين په دربښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

۱۷ـ د آیروآسیا (Eurasien) دسیمې پرسرسیالي (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه: د ۲۰۰۷کا ل اکتوبر.
۱۸ـ د آیروآسیا (Eurasien) دسیمې پرسرسیالي (دمتحده ایالتونوستراتیژي اودروسیي اوچین موخي (دویمه برخه)
لیکوال شریف بهاند،
دخپریدونیټه: د۲۰۰۷ کا ل اکتوبر.
۱۹ـ د آیروآسیا (Eurasien) دسیمې پرسرسیالي (دفسیلي انرژۍ زړې نوې نقشي) (دریمه برخه)
لیکوال شریف بهاند،
د خپریدونیټه: د۲۰۰۷ کا ل دسمبر.
۲۰ ـ د ډا لرواو یورو ترمنځ پټه سیالي (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند ،
دخپریدونیټه: د ۲۰۰۸ کال جنوري.
۲۱ـ د ډالرو او یورو ترمنځ پټه سیالي (دویمه برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه: ۲۰۰۸ /۰۲/۰۲
۲۲ـ د ډالرو او یوروترمنځ پټه سیالي (دریمه برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه:۱۸/۰۲/۲۰۰۸
۲۳ـ د ډالرو او یورو ترمنځ پټه سیالي (څلورمه برخه)
لیکوال شریف بهاند.
دخپریدونیټه: ۲۷/۰۲/۲۰۰۸
۲۴ـ دکوزوو خپلواکي، د آزادۍ په نامه د آزادۍ له منځه وړل (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه: ۱۷/۰۳/۲۰۰۸
۲۵ـ په نړیوالو اړیکوکي د نوي پړاو پیل (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه: د ۲۰۰۹ کا ل د فبرورۍ ۲۶ .
۲۶ـ نا څرګند ځواک، د افغان ناورین لامل .
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه: د ۲۰۰۹ کال داپریل لومړۍ.
۲۷ـ پرده دوم بازي بزرګ .
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه: د ۲۰۰۹ کا ل داګست ۲۸.
۲۸ـ د بشردرښتو(حقوقو) په منل او پلي کیدوکي لوړې او ژوري(د بشردرښتودنړیوالي اعلامیي دخپریدودیوشپیتم کا ل په ویاړ)
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه:۰۸/۱۲/۲۰۰۹
۲۹ـ د بشرد رښتو(حقوقو) په منل او پلي کیدوکي لوړې او ژوري (دبشردرښتودنړیوالي اعلامیي د خپریدو د یوشپیتم کال په ویاړ)، (دویمه برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه:۱۲/۱۲/۲۰۰۹ .
۳۰ـ طبیعي زیرمې، د سوکالي وسیله که د جګړې لآمل؟ (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
د خپریدونیټه: د۲۰۱۰کال داګست دیرشمه.
۳۱ـ ناتود دښمن په لټه (لومړۍ برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه:۲۶/۱۲/۲۰۱۰.
۳۲ـ طبیعي زیرمې، د سوکالي وسیله که دجګړې لامل؟ (دویمه برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه:۱۳/۰۱/۲۰۱۱.
۳۳ـ طبیعي زیرمې، د سوکالي وسیله که د جګړې لامل؟ (دریمه برخه)
لیکوال: شریف بهاند،
دخپریدونیټه:۲۷/۰۲/۲۰۱۱.
۳۴ـ د یوځي اړو د جوړولواړتیا او دهغوموخي (لومړۍ برخه)

افغان جرمن آنلاین په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولـئ

ليكوال: شريف بهاند،
دخپريدونيټه: ۱۱/۰۴/۲۰۱۱.
۳۵ـ د پوځي اړو د جوړولواړتيا او دهغوموخي (دويمه برخه)
ليکوال: شريف بهاند،
د خپريدونيټه: ۱۷/۰۴/۲۰۱۱.
۳۶ـ د پوځي اړو د جوړولو اړتيا او دهغوموخي (دريمه برخه)
ليکوال: شريف بهاند،
دخپريدونيټه: ۰۳/۰۵/۲۰۱۱
۳۷ـ اروپايي ټولنه، متحده ايالتونه اوناتو؛ سيال که همکار؟
ليکوال: توبياس فيلوګر،
ژباړونکی: شريف بهاند،
دخپريدونيټه: ۱۹/۰۵/۲۰۱۱.
۳۸ـ د پوځي اړو د رامنځ ته کولواړتيا او دهغوموخي (څلورمه برخه)
ليکوال شريف بهاند،
د خپريدونيټه: ۰۷/۰۶/۲۰۱۱

له افغان جرمن آنلاين ويبسايت نه وروسته، په بينوا ويبپاڼه(benawa.com)کي داستاد شريف بهاند مقالي د پاملرني وړدي. زما د څيړنو له مخې په بينوا ويبپاڼه کي د استاد څلور مقالي خپرې شوي دي، خو دا هغه مقالي دي چې په عين وخت، يا دوخت په لږڅه توپير سره په افغان جرمن آنلاين کي هم خپرې شوي دي. د هغوڅلورو مقالو سرليکونه او د خپريدونيټي دا دي:

۱ـ پراقتصاد، سياست، ښووني او روزني کلتوري ټکراو د هغه د پايلواغيز.
ليکوال: شريف بهاند،
د خپريدونيټه:نه لري.
۲ـ خونړۍ پولي،
ليکوال: شريف بهاند،
د خپريدونيټه: ۰۷/۰۹/۲۰۰۶
۳ـ د نړيوال کيدو په عصرکي د امريکا امپراتوري (لومړۍ برخه)
ليکوال: يورګين واګنر،
ژباړونکی: شريف بهاند،
د خپريدو نيټه: ۰۳/۱۰/۲۰۰۶
۴ـ د نړيوال کيدو په پير(عصر) کي د امريکا امپراتوري(دويمه برخه)
ليکوال: يورګين واګنر،
ژباړونکی: شريف بهاند،
د خپريدونيټه: ۰۳/۱۰/۲۰۰۶

په ټول افغان ويبپاڼه کي هم د استاد شريف بهاند ډيري مقالي پيدا کولای شو، خوتوپيريې دا دی چې په ټول افغان کي ځيني مقالي راغلي دي چي په نور ويبسايټونوکي نه شته. دلته يې د نوروځانګړنو له يادوني تيريږم، يوازې د مقالي په سرليک او دخپريدو په نيټه باندې بسنه کوم:

۱ـ خونړۍ پولي(۰۷/۰۹/۲۰۰۶)
۲ـ کلتوري ټکراو د هغه د پايلواغيز، پراقتصاد، سياست، ښووني او روزني(۲۹/۱۱/۲۰۰۶)
۳ـ نړيوال امنيت او نړيوال مسئوليت، لومړۍ برخه،(۰۲/۱۲/۲۰۰۶)
۴ـ د سوکالی له پاره نړيواله جګړه، لومړۍ برخه، (۲۴/۱۲/۲۰۰۶)
۵ـ نړيوا ل امنيت او نړيوال مسئوليت، دويمه برخه،(۱۳/۰۳/۲۰۰۷)
۶ـ داروآسيا(Eurasien) د سيمي پرسرسيالي، لومړۍ برخه، (۰۹/۱۰/۲۰۰۷)
۷ـ د متحده ايالتونوستراتيژي او دروسيي او چين موخي، دويمه برخه،(۲۵/۱۰/۲۰۰۷)
۸ـ چند قطبي شدن نظم جهاني، لومړۍ برخه،(۰۷/۰۴/۲۰۰۷)
۹ـ بريتانيا: دطبيعي زيرموپه باب زړې نوی ستراتيژۍ، لومړۍ برخه،(۲۴/۰۴/۲۰۰۷)
۱۰ـ نړيوال کيدل(Globalization)، دېويشتمي پيړۍ ستراتيژي،(۱۳/۰۷/۲۰۰۷)
۱۱ـ داروآسيا(Eurasien) دسيمي پرسرسيالي، دريمه برخه،(۱۱/۱۲/۲۰۰۷)
۱۲ـ د ډالراو يورو ترمنځ پټه سيالي، لومړۍ برخه،(۲۵/۰۱/۲۰۰۸)
۱۳ـ د ډالراويورو ترمنځ پټه سيالي، دويمه برخه،(۰۲/۰۲/۲۰۰۸)
۱۴ـ د ډالرواويوروترمنځ پټه سيالي، دريمه برخه،(۲۳/۰۲/۲۰۰۸)
۱۵ـ د ډالرواويوروترمنځ پټه سيالي، څلورمه برخه،(۱۷/۰۳/۲۰۰۸)
۱۶ـ په نړيوالواړيکوکي د نوي پړاوپيل، لومړۍ برخه(۰۲۲۶/۲۰۰۹،)
۱۷ـ نا څرګند ځواک، دافغان ناورين لامل،(۰۷/۰۴/۲۰۰۹)
۱۸ـ پرده دوم بازي بزرگ،(۲۹/۰۸/۲۰۰۹)

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکني د ليکنيزې بڼي پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ

۱۹ــ د بشر د رښتو(حقوقو) په منل او پلي کيدوکې لوړې ژورې، لومړۍ برخه،(۰۷/۱۲/۲۰۰۹)
۲۰ــ د بشر د رښتو(حقوقو) په منل اوپلي کيدوکې لوړې ژورې، دويمه برخه،(۱۲/۰۸/۲۰۰۹)
۲۱ــ طبيعي زيرمې، دسوکالۍ وسيله که دجګړې لامل؟ لومړۍ برخه،(۳۰/۰۸/۲۰۱۰)
۲۱ــ طبيعي زيرمې، د سوکالۍ وسيله که دجګړې لامل؟ دويمه برخه،(۱۲/۰۱/۲۰۱۱)
۲۲ــ طبيعي زيرمې، د سوکالۍ وسيله که دجګړې لامل؟ دريمه برخه،(۰۳/۰۲/۲۰۱۱)
۲۳ــ طبيعي زيرمې، دسوکالۍ وسيله که د جګړې لامل؟ څلورمه برخه،(۲۸/۰۲/۲۰۱۱)
۲۴ــ ناتود دښمن په لټه کې، لومړۍ برخه،(۲۷/۱۲/۲۰۱۰)
۲۵ــ ناتود دښمن په لټه کې، دويمه برخه،(۰۲/۰۱/۲۰۱۱)
۲۶ــ د پوځي اډو دجوړولواړتيا او دهغوموخې، لومړۍ برخه،(۱۱/۰۴/۲۰۱۱)
۲۷ــ دپ وځي اډو د جوړولو اړتيا او دهغوموخې، دويمه برخه،(۱۶/۰۴/۲۰۱۱)
۲۸ــ د پوځي اډو د جوړولو اړتيا او دهغوموخې، دريمه برخه،(۰۲/۰۵/۲۰۱۱)
۲۹ــ د پوځي اډو د جوړولو اړتيا او دهغوموخې، څلورمه برخه،(۰۸/۰۶/۲۰۱۱)

په لراو بروييپاڼه کې هم که لټه وشي داستاد مقالې په کې ترلاسه کيداى شي. د دې مقالې د ليکلوپه ورستيو ورځوکې مې په(لر اوبر) کې د استاد په يوه مقاله سترګې ولګيدې، د استاد د لومړي تلين د ورځې د رارسيدو له امله مې ونه شوکړاى د لراو برغني آرشيف له سره ترپايه ولټوم، څومقالې يې چې زما ترنظرتيرې شوې دلته د نمونې په ډول يادوم:

۱ــ د اروآسيا(Eurasien) د سيمې پرسرسيالي(سريزه)،(۲۰۰۷/۱۰/۱۳)
۲ــ د اروآسيا(Eurasien) دسيمې پرسرسيالي،دويمه برخه (د ۲۰۰۷ کال اکتوبر)
۳ــ د ايروآسيا (Eurasien) دسيمې پرسرسيالي دريمه برخه (۲۰۰۷/۱۲/۱۳)
۴ــ د ډالراوايروترمنځ پټه سيالي (څلورمه برخه) ،(۲۰۰۸ ۰۲/۲۷)

دغه رازکله چې د۲۰۰۸ کال په اګست کې د((آزاد افغانستان))(afgazad.com)په نامه دافغانانوبل ويبسايت پرانستل شو، استاد شريف بهاند خپلې ليکنې د وطنوالوداستفادې له پاره هلته هم وراستولې.په ((آزادافغانستان)) نومې بريښنا پاڼه کې داستاد شريف بهاند دغه مقالې خپرې شوې دي:

۱ــ ناتود دښمن په لټه، لومړۍ برخه،(د۲۰۱۰ کال دسمبر)
۲ــ ناتود دښمن په لټه، دويمه برخه،(۰۳/۰۱/۲۰۱۱)
۳ــ طبيعي زيرمې، د سوکالۍ وسيله که د جګړې لامل؟ دويمه برخه، (دريمه زريزه او د طبيعي توکوپرسرسړه جګړه)،(۱۲/۰۱/۲۰۱۱)
۴ــ طبيعي زيرمې، د سوکالۍ وسيله که د جګړې لامل؟ دريمه برخه، (د سيا ل دله پښوغورځولوستراتيژي)، (۱۴/۰۱/۲۰۱۱)
۵ــد پوځي اډو د جوړولو اړتيا او د هغوموخې، دويمه برخه، (پوځ د نړيواليدوت ضمينونکى)، (۲۰۱۱کال اپريل)
۶ــ د پوځي اډو د جوړولو اړتيا او د هغوموخې، دريمه برخه، (دمتحده ايالتونو پوځي قومنداني او دهغوموخې)، (د۲۰۱۱ کال دمى دريمه)
۷ــ د پوځي اډو د رامنځ ته کولو(جوړولو) اړتيا او دهغوموخې، دريمه، (د ناتوپوځي سازمان او افغان غميزه)، (د۲۰۱۱ کال دجون اوومه)

په دې ډول ګورو چې په افغان جرمن آنلاين، بينوا، ټول افغان، لراو بر او آزاد افغانستان ويبپاڼوکې د استاد شريف بهاند مقالې خپرې شوې دي، چې ما يې پورته په امانتدارۍ سره د سرليکونواو خپريدو د نيټو يادونه وکړه؛ خو د دې خبرې يادول اړينه ګڼم چې په پورته ياد ويبسايټونو کې د ځينومقالو، ځينې برخې يا هيڅ نه شته، او يا هم وړاندې وروسته د چاپ له پاره ليږل شوي دي او يا هم وړاندې وروسته چاپ شوي دي، اوسړى نه شي ويلاى چې د ژباړن او ليکوال، استاد شريف بهاند خپل شخصي ملحوظات به وو اوکه به يې د نه ژباړې يا نه چاپ او يا هم وړاندې وروسته چاپ ته ليږلوکې به څه ستونزې وې؛ له بده مرغه د استادشريف بهاندبې وخته مړينې دا غوټه پرځاى پريښوده او د اوس له پاره څوک څه نه شي ويلاى.

دا چې پرته له پورته يادو آدرسونوڅخه، په نوروځايونو کې د استاد شريف بهاند مقالې او آثارخپاره شوي دي که نه؟ زه د اوس له پاره څه نه شم ويلاى، دا پوښتنه جلا څيړنې او وخت ته اړتيا لري.

د استادشريف بهاند د نوروآثارو او مقالو د يادولو په برخه کې بايد ووايم چې، استاد د اقتصادي او سياسي ليکنو په برخه کې يوجدي او پرکاره قلموال و، له ډير لږوخت نه يې هم ډيره اعظمي استفاده کوله، د ليکنې په برخه کې او دليکنې د شکلي مسايلو په برخه کې يې تل له ژبپوهانو او مسلکي اشخاصوسره مشوره کوله او د خپلوليکنواو ژباړو له پاره يې تل له مسلکي پوهانوسره سراو کار درلود؛ تر وسه وسه پورې يې د شکل او محتوى دواړو په برخه کې د تيروتنومخنيوى کاوه او هڅه يې کوله چې يوه پا که، د ماخذونو په ښوولوسره، په علمې معيارونو باربره ليکنه لوستونکوته وړاندې کړي.

له استاد شريف بهاند نه دراپاتې اسنادو او پاڼوڅخه د ده مستقلوآثارلست، داسې معرفي کولاى شو:

Ausgewählte Fragen der Volkswirtschaftsplanung der DDR unter dem Aspekt ihrer Anwendung in der DR Afghanistan zur Vervollkommnung des dort existierenden Systems der Industrieplanung.

دا داستاد شريف بهاند د ماسترۍ تيزس دى چې په ۱۹۸۵ کال کې ليکل شوى دى.

2.Aktuelle Fragen der internationalen Politik in Asien – Die gegenwärtige Konfliktlage in Afghanistan und die Aufgaben einer Regierung der nationalen Aussöhnung.

ددې دووآثارو په باب بايد يادونه وکړم چې د اوس له پاره مې د ژباړې په برخه کې څوک پيدا نه کړل چې مرسته راسره کړې واى، چې يوڅه نوره رڼا مې پرې اچولې واى؛ د همدې له پاره مې يوازې د کتابونو د نومونو په ليکنه بسنه وکړه. که مې دعناوينو په برخه کې تيروتنه کړي وي، لومړى له استاد شريف بهاند نه او بيا له لوستونکوونه بښنه غواړم.

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

ځنګه چې دواړه کتابونه په جرمني ژبه ليکل شوي دي، د همدې له پاره يې پريړدم دهغواقتصاد پوهانو راتلونکوڅيړنوته چې داقتصاد پوهني ترڅنګ په جرمني ژبې هم لاسبرى ولري.
۳ـ د بشرد حقوقو د نړيوالي اعلاميي پښتو، دري او آلماني متن.
ژباړونکی: شريف بهاند
په دې رساله کې د بشرد حقوقو د نړيوالي اعلاميي بشپړمتن په پښتو، دري او جرمني ژبوچاپ شوى دى، کوم متن يې چې د اوس له پاره زما په واک کې دى، دخپريدونيټه، د خپريدوځاى او دخپروونکي مؤسسي يا شخص نوم نه لري.
۴ـ پرده دوم بازي بزرګ (تحقق منافع ستراتيژيک درپوشش دموکراسي)، دانش خپرندويه ټولنه، کابـل،۱۳۸۸ هجري/۲۰۰۹ع .
۵ـ داروآسيا (Eurasien) پرسرسيالي (جيوپوليټيکي څيړنه)، خپريدوته چمتو،
۶ـ نړيوال کيدل (د يويشتمي پيړى ستراتيژي)، دژباړوټولګه، خپريدوته چمتو،
۷ـ حقيقت ممنوع (ژباړه)،
۸ـ د پرمختيايي هيوادونواقتصادي سياست، دافغانستان په بيلګه (ترليکنې لاندې وخو له بده مرغه چې ...)
که زه دهرې مقالي آدرسونه په جلاجلا ډول وليکم، خبره اوږديږي او دا ديوې مقالي له حوصلي نه وتلي خبره ده. ښاغلي لوستونکي کولاى شي چې د يادو ويبسايټونو آرشيفونه خلاص کړي او په هغوکي د استاد شريف بهاند په قلم ليکلي او ژباړلي مقالي ولولي.

داستاد شريف بهاند روح دې ښاد وي.

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ